

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 04-03-2024

Mødedato Mandag d. 04. marts 2024 kl. 15:00

Mødested Plejecenter Klippebo, Solstien 1, Gudhjem

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Jonna Nielsen, René Danielsson, Sanne Friborg, Kirstine van Sabben

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Status på ikke implementerbare besparelser for 2024, Center for Ældre.....	4
Kommunale tilsynsbesøg juli - december 2023.....	6
Status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre.....	10
Ældretilsyn - Plejecenter Klippebo.....	13
Revideret kvalitetsstandard for omsorgstandpleje.....	16
Revidering af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg.....	19
Orientering om årsrapport fra Rusmiddelområdet 2023.....	21
Orientering om årsrapport fra Ungerådgivningen 2023.....	23
Reviderede kvalitetsstandarder for botilbud (SEL §§ 107 og 108, ABL 105).....	25
Orientering om administrativ revidering af kvalitetsstandarder i Psykiatri og Handicap på baggrund	27
Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet i 2023.....	28
Danmark i Bevægelse vender tilbage.....	30
Anlægsbevilling - renovering af Værestedet Blæksprutten.....	33
Udmøntning af anlægsstop.....	36
Sager til høring.....	45
Gensidig orientering.....	46
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudsty	47

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 18 rykkes frem og behandles som punkt nummer 14.

Fra administrationen deltager:

Velfærdsdirektør Trine Dorow

Centerchef Iben Kyhn Riis.

Konstitueret Centerchef Mads Boss.

Udvalgssekretær Kell Hansen.

Punkt 2: Status på ikke implementerbare besparelser for 2024, Center for Ældre

24/2434

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

Der gives en orientering til Social- og Sundhedsudvalget i forhold til budgetbesparelser for 2024, som helt eller delvist ikke ventes at blive implementeret.

Indstilling

Servicedirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Center for Ældre arbejder med at implementere de vedtagne budgetbesparelser for 2024. Det har vist sig, at der er 4 budgetbesparelser, som det ikke vil være muligt at implementere helt eller delvist, og besparelserne vil derfor ikke blive indhentet fuldt ud.

Nedenfor beskrives de besparelser, som ikke, helt eller delvist, vil kunne implementeres.

Hjemmeplejen, overgang til madpakker

SSU- 31-14	1000 kr. i 2024-priser	2024	2025	2026	2027
Nettobesparelse		-312	-624	-624	-624

Det har vist sig, at de oprindelige beregninger ikke var tilstrækkeligt kvalificerede til at forudsige den forventede besparelse, idet der ikke oprindeligt er lavet en beregning på forslaget tværgående betydning.

Besparelsen i Center for Ældre vil være mindre end den merudgift, der vil være ved at flytte fremstillingen af snitter fra hjemmeplejen til Devika.

Implementering af dosisdispenseret medicin (DDM)

SSU-31-10 og 33-11	1000 kr. i 2024 priser	2024	2025	2026	2027
Nettobesparelse		-2.391	-2.391	-2.391	-2.391

Forslaget indebar, at borgere på DDM ikke længere skal have ydelsen ”modtagelse, kontrol og ajourføring” hver 14 dag, men i stedet hver 2 år. Efterfølgende har Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) præciseret, at denne metode ikke er korrekt, da det lokale medicinkort skal være ajourført hver gang der kommer ny DDM, dvs. hver 14 dag. Dog anbefaler STPS ikke, at der fortsat skal kontrolleres ved modtagelsen, da medicinen allerede er kontrolleret 2 gange på apoteket, og bliver kontrolleret igen før daglig udlevering til borger.

Den fremtidige ajourføring af borgers medicinkort kan varetages administrativt uden fysisk besøg, dog således at der skal ske besøg hvert halve år, hvor medicinkassen skal kontrolleres af patientsikkerhedsmæssige hensyn.

De ændrede forudsætninger betyder, at det samlede spareforslag på i alt 2,4 mio. kr. ikke kan implementeres fuldt ud, og at der kun kan opnås en besparelse svarende til 1,2 mio. kr.

Det forventes, at besparelsen først vil slå igennem fra april 2024 og det vil betyde at der i 2024 kun kan indhentes ca. 0,9 mio. kr. mens der fra 2025 og frem forventes, at den nye beregnede besparelse på 1,2 mio. kr. kan effektueres.

Sammenlægning af natopgaven i Ældre

SSU- 31-03	1000 kr. i 2024-priser	2024	2025	2026	2027
Nettobesparelse		-4.105	-4.676	4.676	4.676

Besparelsen er oprindeligt udregnet på baggrund af implementering pr. 1.1.2024. Implementeringen kan dog først træde i kraft 1.3.2024, hvilket betyder, at der i 2024 kun kan indhentes 3,3 mio. kr. Fra 2025 og frem forventes besparelsen fuldt ud implementeret.

Økonomiske konsekvenser

Samlet mangler en besparelse på -2.653 i 2024, og -1.815 i de kommende år.

Budgetbesparelse 1000 kr. i 2024-priser	2024	2025	2026	2027
Overgang til madpakker	-312	-624	-624	-624
Implementering af DDM	-1.491	-1.191	-1.191	-1.191
Sammenlægning af natopgaven	-850	0	0	0
Samlet	-2.653	-1.815	-1.815	-1.815

Center for ældre har igangsat arbejdet med at afdække hvor besparelsen kan indhentes andetsteds. SSU bliver orienteret så snart vi har fundet de nye besparelser.

Punkt 3: Kommunale tilsynsbesøg juli - december 2023

23/14745

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har pligt til, efter retssikkerhedsloven og serviceloven, at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses på ældreområdet. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde opgaverne udføres på. Center for Ældre har gennemført tilsynsbesøg på plejehjem og -centre i andet halvår 2023. Udvalget sender rapporterne i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- tilsynsrapporterne for 2. halvår 2023 sendes til høring i Handicaprådet og Ældrerådet, således at evt. høringssvar forelægges til udvalgets næstkommende møde.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 05-02-2024

Tilsynsrapporterne for 2. halvår 2023 sendes til høring i Handicaprådet og Ældrerådet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Tilsynsrapporterne til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt besøg på Plejecenter Lunden, Plejecenter Klippebo, Plejecenter Snorrebakken, Plejecenter Aabo og Plejecenter Nørremøllecenteret.

Tilsynet omfatter:

Beboernes generelle oplevelse af at bo på stedet, den hverdag der skabes for beboerne, den hjælp der ydes, forplejningen og de kulturelle og sociale aktiviteter.

I forhold til medarbejderne bliver der spurgt ind til, om der findes let tilgængelige instrukser, som klart beskriver medarbejdergrupperes ansvar og kompetenceområder, oplæring af nyt personale og herunder de forskellige forhold omkring omsorgen for de særligt svage beboere samt håndteringen af magtanvendelser, herudover spørges medarbejderne generelt ind til personalesituationen.

I forhold til ledelsen, bliver der spurgt ind til de ledelsesmæssige ansvarsområder, den interne organisering af stedets driftsopgaver, opfølgning på tidligere tilsyn, personaleforhold, sygdom, det løbende arbejde med instrukser, sikring af reglerne vedr. magtanvendelse og herunder beboernes retssikkerhed, egenkontrol samt kvalitetsudvikling og medarbejderudvikling.

Der spørges også til kommunikationen mellem medarbejdere, beboere/pårørende og internt mellem medarbejderne og i forhold til ledelsen.

Tilsynet gennemgår dokumentation i forhold til udvalgte beboere. Dette med henblik på om lovgivning og retningslinjer overholdes, men også for at vurdere, om borgeren får den fornødne hjælp.

Tilsynsrapporterne lægges ud på plejehjemsoversigten og kommunens hjemmeside.

Tilsynets bemærkninger og evt. anbefalinger fremgår af bilag til dagsordenen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

Beslutning Handicaprådet den 15-02-2024

Tilsynsrapporterne tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 20-02-2024

KOMMUNALT TILSYN PÅ LUNDEN 1 D.19.09.23:

Det er et godt og trygt sted at bo.

Personalemæssigt har der været et stort sygefravær med flere langtidssygemeldinger.

Der mangler dokumentation m.h.p. ønsker til ”den sidste tid”.

KOMMUNALT TILSYN PÅ LUNDEN 2 D.18.07.23:

Det er generelt et godt sted at bo og de har ikke problemer med at rekruttere personale.

Der bør sættes fokus på dokumentation.

KOMMUNALT TILSYN PÅ ÅBO D. 22.08.23:

Både beboere og pårørende er glade for og trygge ved Åbo.

Der er udfordringer m.h.p. dokumentationen.

Der er udfordringer i samarbejdet med byens lægehus.

Der er ikke trappesikring fra stueetagen til kælderens- der arbejdes på at etablere dette.

OPFØLGENDE KOMMUNALT TILSYN PÅ KLIPPEBO D.11.10.23:

Der ønskes en ny kultur på Klippebo, derfor er der igangsat personlige samtaler med medarbejderne.

Personalet har travlt i dagvagten.

Der er flere langtidssygemeldte medarbejdere- derfor en del vikarer, hvilket giver uro, der arbejdes med at udbedre dette.

Nødkaldssystemet virker ikke i forhold til fordeling af nødkaldene og nogle mobiler virker ikke! Dette medfører manglende respons på nødkaldene-man arbejder på, at løse dette.

KOMMUNALT TILSYN PÅ NØRREMØLLECENTRET D. 25.10.23:

Der er meget sygefravær og for mange ufaglærte ansat-dette belaster det fastansatte personale.

Pårørendesamarbejdet opleves meget krævende.

Der er dokumentationsudfordringer.

Der mangler beboer/pårørende konferencer, der arbejdes på at få gang i disse.

KOMMUNALT TILSYN PÅ SNORREBAKKEN AB d.09.10.23:

Det er et godt sted at bo, hvis der opstår problemer, bliver der straks taget hånd om dette.

Vi ser med tilfredshed, at der arbejdes med magtanvendelse.

KOMMUNALT TILSYN PÅ SNORREBAKKEN CD D.05.10.23:

Der er dokumentationsudfordringer m.h.p. magtanvendelse samt ønsker til ”den sidste tid”.

KOMMUNALT TILSYN PÅ SNORREBAKKEN GH+IJ D.13.11.23:

Der er for nylig ansat en ny leder. Der har været meget udskiftning af ledere gennem længere tid.

Der er mange sygemeldte, hvilket besværliggør arbejdsdagene.

Informationsniveauet er dårligt.

Magtanvendelser bliver ikke indberettet.

Der mangler samarbejde de to afdelinger imellem.

Dokumentationen bør opdateres.

Bilag

Kommunale tilsyn på plejecentre og -hjem juli - december 2+23

Tilsynsrapport Lunden 1 2023

Tilsynsrapport Lunden 2 2023

Tilsynsrapport Plejecenter Aabo 2023

Tilsynsrapport opfølgende tilsyn Klippebo 11.10.2023

Tilsynsrapport Nørremøllecenteret 2023

Tilsynsrapport Snorrebakken AB 2023

Tilsynsrapport Snorrebakken CD 2023

Tilsynsrapport Snorrebakken GH+IJ 2023

Punkt 4: Status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre

23/998

Politisk sagsgang

Social- og Socialudvalget beslutter.

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget gives en status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Anlæg

Anlægsprojektet

Det ordinære udbud blev offentliggjort den 2. februar 2024. Vi har modtaget henvendelser med henblik på besigtigelse af lokationerne, som finder sted den 21. februar 2024.

Leder- og medarbejder involvering omkring indretningstegninger på de 6 lokationer forventes at ske i 2 faser fra maj til oktober 2024. Processen vil blive drevet af den rådgivende ingeniør. MED strukturen vil blive involveret på flere niveauer. Indretningstegningerne vil blive drøftet på afdelings Med i alle teams, for at indsamle input og ideer, som vil blive drøftet dels i arbejdsgrupperne på de relevante lokationer, men også i Center MED.

Organisering

Vores fokus er på ledelse, medarbejder involvering og stabiliseringen af driften.

Medarbejderinvolvering

Vi har hver måned en orientering omkring projektet til alle medarbejdere i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse. Denne opdatering udsendes af Sundhedschef og Fungerende Ældrechef Iben Kyhn Riis.

CenterMed holdes løbende orienteret og seneste status var i starten af februar 2024. Medarbejderne efterspurgte en opdatering omkring Velfærdsteknologier.

Velfærdsteknologi bliver afgørende for at lykkes i fremtiden. Vi skal kunne aflaste vores sundhedsfaglige personale med teknologi for at sikre plejen fremover.

Vi har i dag flere velfærdsteknologier, som anvendes i driften, her skal nævnes nogle eksempler:

- VR-briller – en indsats mod ensomhed, mental trivsel og livsglæde
- Vendlet, som muliggør at vende og aflejre borgeren med 1 sundhedsfaglig person, hvor det ofte kræver 2 personer
- DigiRehab – Rehabilitering for at opretholde/ genetablere funktionsniveau
- Derudover har vi på nogle plejecentre haft mulighed for at investere i nogle talende kopper for at reducere risikoen for dehydrering, samt nogle sensestimulerende hjælpemidler.

Disse velfærdsteknologier afhjælper personalet, men sikrer den pleje, som borgeren har behov for.

Indsatsen med at kvalificere velfærdsteknologier fortsætter i samarbejde med Nordic Health Lab. Vi har her vundet en pris som Fast Tracker Test Partner grundet vores tætte samarbejde med mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Hospital.

Når vi har skabt stabile arbejdsforhold for vores medarbejdere sætter vi fokus på organisering af Velfærdsteknologi for at sikre optimal implementering af de forskellige teknologier.

Vi er ved at planlægge og afholde involverende møde i alle teams omkring Fremtidens Ældrepleje. På nuværende tidspunkt har vi planlagt 11 møder. Formålet er en dialog samt indsamling af alle ideer og input til, hvordan vi kan sikre en fortsat god ældrepleje.

Foreløbig plan:

Ledelse

Ledelses involvering bliver en vedholdende indsats for at sikre at alle ledere i begge Centre er involveret, orienteret og understøttet i det daglige arbejde.

Vi afholder fælles Temadag den 29. februar 2024 med alle ledere i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse.

Temaer

1. Fremtidens Ældrepleje – udfordringen vi ser ind i
2. Ledelse i Bornholmsregions kommune
3. Kortlægge den nuværende teamleder rolle
4. Den fremtidig teamleder rolle, hvad forventer vi det kræver

Derudover igangsættes initiativet Kultur og arbejdsfællesskab, som en målrettet indsats i Center for Ældre for at stabilisere arbejdsforholdene og sikre stabilt fremmøde.

1. Optimere bemandingsplanlægning/ vagtplanlægning
2. Stabilt fremmøde og arbejdsmiljø
3. Rekruttering, tilknytning og introduktionsprogram

Der nedsættes 3 arbejdsgrupper med tværfaglig involvering på alle niveauer. Arbejdsgrupperne skal udarbejde planer og afprøvninger, som skal optimere bemandingsplanlægningen, skabe et stabilt fremmøde, arbejdsfællesskab med godt arbejdsmiljø samt øge indsatsen omkring rekruttering og tilknytning.

Der vil under projektet Kultur og arbejdsfællesskab blive introduceret flere initiativer, men først skal vi skabe stabile arbejdsforhold, så vi fortsat kan sikre borgens plejen og sundhed.

Økonomiske konsekvenser

Punkt 5: Ældretilsyn - Plejecenter Klippebo

24/1996

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter.

Resumé

Ældretilsynet fra Styrelsen for Patientsikkerhed har d. 7. december 2023 udført et reaktivt tilsyn på plejecenter Klippebo. Socialudvalget orienteres om, den af Ældretilsynet truffede afgørelse om udstedelse af påbud til Klippebo.

Indstilling

Servicedirektøren indstiller,

- a) Sagen til orientering.
- b) Tilsynsrapporten sendes til orientering i Ældrerådet og i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

- a) Orientering givet.
- b) Godkendt.

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed har i august 2023 modtaget en anonym bekymringshenvendelse, hvor der blev udtrykt bekymring angående de sociale- og plejefaglige forhold på plejecenter Klippebo.

Efter tilsynsbesøget har styrelsen vurderet, at plejeeenheden indplaceres i kategorien: *Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet.*

Baggrunden for styrelsens samlede vurdering er, at der ved tilsynet var uopfyldte målepunkter omhandlende:

- Borgernes selvbestemmelse og livskvalitet
- Borgernes trivsel og relationer
- Borgere med kognitive funktionsnedsættelser, psykisk sygdom og/ eller misbrug
- Forebyggelse af magtanvendelse
- Forebyggelse af funktionsevnetab og forringet helbred hos borgerne
- Organisation, ledelse og kompetencer
- Borgere med behov for genoptræning og vedligeholdelsestræning eftger § 86
- Tilbud om aktivitet til borgerne.

Punkterne er nærmere beskrevet i rapporten.

Tilsynets opsamling på besøget viser, at ledelse og medarbejdere, som deltog i tilsynet var reflekterede og imødekommende. Medarbejderne havde et godt kendskab til borgerne og deres generelle behov for pleje, hjælp og omsorg. Plejeenheden havde en systematisk praksis for at indhente borgernes eventuelle ønsker til livets afslutning.

Styrelsen anerkender, at den social- og plejefaglige dokumentationspraksis, fraset enkelte fund, understøttede de sammenhængende social- og plejefaglige indsatser til borgerne.

Styrelsen siger videre, at der kunne konstateres, at der aktuelt dagligt var behov for brug af afløsere og vikarer, som ikke til fulde fulgte ansvars- og opgavefordelingen, og ikke til fulde anvendte fastlagte arbejdsgange og faglige metoder, herunder at de ikke altid orienterede sig i journalen. Det kunne konstateres, at der som følge af dette, var mangler i forhold til plejeenhedens inddragelse og samarbejde med borgere og pårørende, og at der var mangler vedr. udførelsen af de social- og plejefaglige indsatser hos borgerne.

Der er derfor styrelsens vurdering, at der er tale om større problemer af betydning for den fornødne kvalitet i forhold til den hjælp, pleje og omsorg, der ydes til borgerne. Det vurderes, at problemerne både har et større omfang og er gennemgående, og derfor kræver systematisk arbejde hermed. Derfor blev der givet et påbud. Påbuddet skal være efterlevet senest d. 23. februar 2024. Påbuddet kan hæves, når styrelsen ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Med afgørelsen er fremsat en række krav til plejecenteret, som har sammenhæng med de fund, som styrelsen gjorde omkring de førnævnte målepunkter.

Styrelsen for Patientsikkerhed gør opmærksom på, at Klippebo, når de modtager et påbud med krav og social- og plejefaglig indsats, skal tage imod et opfølgings- og læringsforløb ved et udgående rejsehold under Videnscenter for værdig ældrepleje i Sundhedsstyrelsen. Formålet med opfølgings- og læringsforløbene er, at plejeenheden gennem målrettet støtte til faglig læring og udvikling får løftet kvaliteten af den social- og plejefaglige indsats. Desuden skal forløbet sikre, at plejeenheden fremadrettet arbejder med kulturen på både medarbejder- og ledelsesniveau.

Der er truffet aftale om indgåelse i opfølgings- og læringsforløbet.

Ledelsens bemærkninger til påbuddet.

Det er ledelsens vurdering, at påbuddet fra Styrelsen for Patientsikkerhed er berettiget, da der, tilbage i efteråret 2023 var forhold vedr. både det faglige niveau, aktivitetsniveauet og kulturen, som ikke levede op til gældende standarder for området.

Der er siden d. 7. december 2023 sat ind med en række indsatser, der skal imødekomme styrelsens krav:

- Direktionen har godkendt ansættelse af 5 nye faglærte medarbejdere, hvoraf de to allerede er ansat, og de sidste tre er i proces med ansættelse. Dette vil betyde, at bemanningen kommer på plads med faglærte, faste medarbejdere, således at forbruget af eksterne vikarer kan minimeres betragteligt.
- Der bliver kigget på personalesammensætningen, således at de medarbejdere, der skal fortsætte i ansættelse på Klippebo, har de rette fagligheder og kan arbejde understøttende for en respektfuld kommunikation, tone og adfærd.
- Der er udarbejdet faglige arbejdsgangsbeskrivelser for eksterne vikarer, ligesom der er en tilstrækkelig mængde af tablets, sådan at vikarerne altid kan orientere sig i journalen.
- Der er genindført faglige arbejdsgange, såsom triagering og tavlemøder, der skal sætte fokus på beboernes tilstande og udviklingspotentialer.
- Der er iværksat faglige projekter, der omhandler ADL-understøttende handlinger, hygiejne, medicinhandling og dokumentation.

- Der øges på aktivitetsniveauet med beboernes ønsker til socialt samvær og aktiviteter.
- Der er ansat en praksisnær udviklingsmedarbejder, som får ekstra afsat tid til at arbejde sammen med kollegerne om et fagligt løft af indsatserne, ligesom Ældreområdetets kvalitets- og udviklingsmedarbejder har prioriteret flere timer på Klippebo til understøttelse af den faglige udvikling.
- Der er indsat erfaren ledelse, som understøtter den daglige teamleder i en sund og holdbar tilbagevenden til arbejdet efter en sygeperiode. Den erfarne leder vil fortsætte med at tilbyde den daglige leder at være mentor, så hun altid har nogen at trække på og få ledelsessparring hos. Det er ledelsens oplevelse, at den erfarne leder har opnået maksimalt følgeskab fra medarbejderne, hvilket er et nødvendigt udgangspunkt for holdbare forandringer.
- 7 medarbejdere her gennemført et kompetenceudviklingsforløb med Demensrejsesholdet, og bliver d. 20. februar certificeret som demensnøglepersoner, der har erhvervet ny viden og fået nye redskaber og faglige metoder i arbejdet med mennesker med demens.
- De pårørende orienteres løbende om situationen på Klippebo, og der inviteres til stormøde for alle beboere og pårørende d. 21. marts 2024.
- Klippebo har takket ja til deltagelse i læringsforløb med Videnscenter for værdig ældrepleje, som starter d. 6. marts 2024.

Klippebo har pligt til at:

Offentliggøre påbuddet og tilsynsrapporten

- Gøre påbuddet og tilsynsrapporten umiddelbart tilgængelig i selve plejeenheden.
- Tilsynsrapporten skal være tilgængelig i samme periode, som rapporten er tilgængelig på styrelsens hjemmeside.

Kommunen har pligt til at:

- Offentliggøre påbuddet og tilsynsrapporten på kommunens hjemmeside
- Gøre Tilsynsrapporten tilgængelig i samme periode, som rapporten er tilgængelig på styrelsens hjemmeside.
- Offentliggøre tilsynsrapporten www.plejhjemsoversigten.dk.

Påbuddet kan fjernes, når det ophæves.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Endelig rapport.pdf

Afgørelse om påbud.pdf

Punkt 6: Revideret kvalitetsstandard for omsorgstandpleje

23/24864

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget får forelagt kommunens reviderede kvalitetsstandard for omsorgstandpleje til godkendelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 05-02-2024

Sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet, Udsatterådet og Ungerådet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At den reviderede kvalitetsstandard for omsorgstandplejen godkendes.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Den reviderede kvalitetsstandard for omsorgstandplejen godkendt.

Sagsfremstilling

Kvalitetsstandarden for omsorgstandpleje er ikke revideret siden 2013. Der er tre grunde til, at den revideres nu.

1: Alderskriteriet ændres fra 18 til 21 år, før man kan overgå fra børne- og ungetandplejen til omsorgstandplejen.

2: Der er indført klagemulighed over en række forhold omkring omsorgstandpleje.

3: Ændret målgruppe. Hvor kriteriet før var, at man på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap ikke kan udnytte de almindelige tandplejetilbud, står der nu ”kun vanskeligt” i stedet for ”ikke kan”.

Der er i øvrigt foretaget sproglige rettelser, så der nu står hvem der er omfattet i ordningen og ikke hvem der ikke er omfattet.

Kvalitetsstandarden beskriver:

- Hvem der kan få omsorgstandpleje
- Hvilke behandlinger man kan få i omstandplejen
- Hvordan man søger om omsorgstandpleje
- Pris
- Hvor behandlingen foregår
- Transport til og fra omsorgstandplejen
- Sagsbehandlingstid
- Hvad man kan gøre, hvis behov for akut tandlæge opstår
- Frit valg
- Hvordan man kan klage
- Hvad der står i sundhedsloven om omsorgstandpleje
- Hvor man kan læse mere om omsorgstandpleje
- En forklaring på, hvad en kvalitetsstandard er.

Den reviderede kvalitetsstandard indeholder de information, som sundhedsstyrelsen anbefaler.

Læsbarhed: En kvalitetsstandard er blandt andet en servicemeddelelse til kommunens borgere. Derfor har administrationen haft fokus på, hvor let kvalitetsstandarden er at læse. Målt med det såkaldte læsbarhedsindeks er den nuværende kvalitetsstandard lige så svær at læse som faglitteratur på akademisk niveau og lovttekster. Målt på læsbarhedsindekset svarer tekstens sværhedsgrad i den reviderede kvalitetsstandard til at læse dagblade og tidsskrifter.

Kvalitetsstandarder lægges på www.brk.dk i 2 versioner. En version hvor, hvor man på lidt plads får overblik over indholdet i kvalitetsstandarder og så selv 'folder' de stykker tekst ud, som man ønsker at læse. En anden version hvor teksten er umiddelbart synlig i sin fulde længde.

Kvalitetsstandarder kan ses på www.brk.dk Tryk på følgende link: [Børn, unge, familie Omsorgstandpleje \(brk.dk\)](http://www.brk.dk)

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

Beslutning Handicaprådet 15-02-2024

Handicaprådet støtter op om den reviderede kvalitetsstandard, men ønsker at få tilsendt en statistik over hvor mange personer det drejer sig om og hvorledes kvalitetsstandarder bliver brugt i praksis.

Beslutning Ungerådet 19-02-2024

Vi, Ungerådet, har gennemgået det forelagte forslag til revideret kvalitetsstandard for omsorgstandpleje. Vi sætter pris på muligheden for at afgive vores høringssvar.

Først og fremmest er vi glade for de ændringer, der er gjort for at opdatere kvalitetsstandard, især med hensyn til at forbedre læsbarheden og tilpasse den til de gældende standarder og behov. Det er positivt at se, at der er lagt vægt på at sikre, at teksten er tilgængelig for alle, uanset læsefærdigheder.

Vi værdsætter også de sproglige rettelser, der er blevet foretaget, så kvalitetsstandard nu klart og tydeligt angiver, hvem der er omfattet af ordningen.

Samlet set støtter Ungerådet den reviderede kvalitetsstandard for omsorgstandpleje og anbefaler, at Social- og Sundhedsudvalget godkender den med de foreslåede ændringer. Alle ændringer som gør forståelsen og tilgængeligheden lettere for unge er positive.

Med venlig hilsen,

Bornholms Ungeråd

Beslutning Udsatterådet 19-02-2024

Ingen kommentarer.

Beslutning Ældrerådet den 20-02-2024

Tages til efterretning.

Bilag

Kvalitetsstandard omsorgstandpleje - printvenlig udgave 22.1.2024

Punkt 7: Revidering af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

24/2599

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg skal godkendes én gang årligt og forelægges derfor Social- og Sundhedsudvalget. Herudover præsenteres udvalget for årsrapporten 2023 for forebyggende hjemmebesøg.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At sagen sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til bekendtgørelsen til serviceloven § 79 a skal kvalitetsstandarden for forebyggende hjemmebesøg revideres årligt. Kvalitetsstandarden skal indeholde en beskrivelse af, hvordan kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen, herunder beskrive formål og eventuelle andre former for forebyggende indsatser, der tilbydes som alternativer til det individuelle besøg.

Revidering af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Administrationen har vurderet den senest reviderede kvalitetsstandard fra efteråret 2023 og finder ikke grundlag for ændringer ud over enkelte sproglige fejl, som efterfølgende er blevet tilrettet. Forslaget til revideret kvalitetstandard for forebyggende hjemmebesøg er derfor uændret i forhold til nuværende kvalitetsstandard.

Den reviderede kvalitetsstandard fra efteråret 2023 indeholdt en række ændringer. Ændringerne blev foretaget som en konsekvens af, at antallet af ældre borgere på Bornholm fortsat forventes at stige de kommende år. Samtidig blev det i forlængelse af budgetforlig 2024 besluttet, at der ikke skulle tilføres flere ressourcer til indsatsen for forebyggende hjemmebesøg. Derfor blev kvalitetsstandard og hermed serviceniveauet i stedet tilpasset de nuværende ressourcer i enheden for forebyggende hjemmebesøg.

Årsrapport 2023

I 2023 har seniorrådgiverne i enheden for forebyggende hjemmebesøg leveret i alt 1098 besøg hos borgerne.

I årsrapporten 2023 for forebyggende hjemmebesøg beretter seniorrådgiverne om, at der i 2023 igen har været en stigning i målgruppen for forebyggende hjemmebesøg. Der var fra 2022 et efterslæb på ca. 100 borgere, som manglede et tilbud om et forebyggende hjemmebesøg. Seniorrådgiverne har derfor haft et stort fokus på at levere et besøg til alle borgere med ret til og behov for et forebyggende hjemmebesøg. Det er lykkedes at indhente efterslæbet i 2023, bl.a. pga. de foretagne ændringer til kvalitetsstandard i efteråret 2023.

Forebyggende hjemmebesøg har i 2023 haft et særligt fokus på mental sundhed og søvn. I 2024 vil seniorrådgiverne rette et særligt fokus på forebyggelse af fald samt 70-årige enlige mænd.

Seniorrådgiverne beretter desuden, at de i 2023 har modtaget flere bekymringshenvendelser fra borgere. Det kan være problematikker, der kan være udfordrende at løse inden for seniorrådgivernes rammer. Derfor ses der frem til, at der pr. 1. februar 2024 ansættes en socialsygeplejerske, som skal arbejde tæt sammen med seniorrådgiverne. Socialsygeplejersken skal bl.a. håndtere bekymringshenvendelser.

Forebyggende hjemmebesøg

Forebyggende hjemmebesøg kan medvirke til, at borgerne udsætter deres behov for bl.a. kommunal hjælp. Forebyggende hjemmebesøg tager udgangspunkt i den enkelte borgers behov med små indsatser som vejledning i kost og vitamintilskud, træning/hjemmetræning og motionstilbud, et lille skub til at komme til læge, iværksætte inkontinensudredning, informerer om foreningsliv og sociale arrangementer, henvendelse til brobygger, vejlede om hjælpemidler og forbrugsgoder m.m.

Formålet med et forebyggende hjemmebesøg er overordnet at bidrage til øget tryghed, trivsel og sundhed hos borgeren ved at:

- Understøtte den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre borgere ved at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder, der kan bidrage til at forebygge eller løse eventuelle problemer, inden de udvikler sig og understøtte borgeren i at udnytte egne ressourcer bedst muligt.
- Skabe tryghed og trivsel for borgere i målgruppen og med vejledning/ rådgivning hjælpe borgeren med tiltag, der kan forlænge en tilværelse med trivsel og uafhængighed og dermed følelsen af, at være herre i eget liv længst muligt.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Årsrapport 2023 for forebyggende hjemmebesøg

Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Punkt 8: Orientering om årsrapport fra Rusmiddelområdet 2023

24/3063

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Årsrapport 2023 for Rusmiddelområdet i Center for Sundhed og Forebyggelse er udarbejdet og er derfor til orientering i Social- og Sundhedsudvalget. Årsrapporten giver en status på Rusmiddelområdets tilbud i 2023 og informerer om udviklingstiltag inden for området i 2024.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Årsrapporten opsummerer de centrale temaer for Rusmiddelområdet i 2023 og redegør kort for udviklingstiltag i 2024. Nedenfor gives en kort status på de gældende tilbud på Rusmiddelområdet for unge og voksne med et overblik over antal borgere, som benytter tilbuddene. For at få det fulde overblik over Rusmiddelområdets arbejde i 2023 henvises til den vedhæftede årsrapport.

Udviklingstiltag i 2023

Rusmiddelområdet har kontinuerligt fokus på, hvordan kvaliteten i behandlingen kan styrkes. I 2023 var der et særligt fokus på intern vidensdeling i afdelingen, hvor medarbejdernes individuelle praksiserfaring for området spænder fra 1 til 25 års erfaring.

Det tilstræbes at tilbyde de samme grundlæggende kurser til opkvalificering af nye medarbejdere, men det er samtidig velkendt, at læring nødvendigvis må ske etapevis. Det er ikke muligt at implementere al ny viden og metoder på én og samme gang. Derfor afholder Rusmiddelområdet interne dialogbaserede workshops, hvor medarbejdere med stor viden inden for et område eller en metode holder oplæg for kolleger med mindre viden/mindre erfaring.

Ved intern audit (stikprøvekontrol af borgersager) i 2023 af arbejdsgange og journalpraksis konstateres det, at Rusmiddelområdet følger sagsprocedurerne. Ved gennemgang af borgersagerne i CURA bemærkes det, at behandlernes arbejdsgange er tæt på at være i overensstemmelse med de beskrevne arbejdsgange. Hovedformålet med en kontrol (audit) er, at ledelsen, sammen med medarbejderne, sikrer, at arbejdet tilrettelægges hensigtsmæssigt. Dette sker mhp. at udføre korrekt sagsbehandling samt at sikre, at borgernes rettigheder sikres og overholdes. Egenkontrollen bidrager også til læring af egen praksis og til at justere arbejdsgangene, hvis der opdages uregelmæssigheder.

Stof- og alkoholbehandling

Rusmiddelområdet har 100 pladser til stof- og alkoholbehandling på voksenområdet. I 2023 var der 130 nye indskrevne borgere i behandlingen, og der blev udskrevet 127. Behandlingstilbuddene fordeler sig i ambulante behandlingsforløb, dag- og døgnbehandlinger.

Af de 86 indskrevne i alkoholbehandlingen var der en del, som også ønskede medicinsk behandling. Der var 22 ambulante afrusninger, og 39 blev ordineret antabus.

Det skal tilføjes, at der ved overgangen fra 2022 til 2023 var 46 borgere indskrevet i ambulant alkoholbehandling og 81 i ambulant stofbehandling. Heraf modtog 52 substitutionsbehandling.

I 2023 oplevede Rusmiddelområdet for andet år i træk, at der ikke var deltagere nok til gennemførelse af dagbehandling. Derfor har Rusmiddelområdet i stedet udviklet et workshopformat, hvor formålet er at give deltagerne en grundlæggende viden om afhængighed, udvikling af alternative strategier til rusmidler og metoder til at finde ro og restituere. I 2023 har i alt syv personer deltaget i workshoppen fordelt på to hold. Ved deltagelse i workshoppen skelnes der ikke mellem, om deltagerens rusmiddelproblematik handler om stof eller alkohol.

Værestedet og støttekontakt

Værestedet er et åbent tilbud til socialt udsatte. På værestedet er det muligt at få en samtale med en medarbejder og købe et godt og billigt måltid mad. Værestedet havde i 2023 1417 besøgende fordelt på 103 unikke borgere. Der var 200 flere besøg i 2023 sammenlignet med antal besøgende i 2022.

Støttekontaktordningen er et opsøgende tilbud til de socialt udsatte og isolerede borgere, der ikke selv opsøger de etablerede tilbud. Årsrapporten viser, at der i 2023 var 22 nye henvendelser til støtte via støttekontaktordningen.

Ungerådgivningen

Unge med rusmiddelproblemer kan benytte sig af Ungerådgivningen. Disse tilbud er uddybet i Ungerådgivningens årsrapport. Ungerådgivningens årsrapport 2023 er ligeledes til orientering på Social- og Sundhedsudvalgets udvalgs møde den 4. marts 2024.

Socialtilsyn

Socialtilsynet konkluderede efter et uanmeldt tilsynsbesøg i 2023, at stof- og alkoholbehandlingen i høj eller meget høj grad lever op til den fornødne kvalitet. Socialtilsynet udarbejdede en rapport, der var til orientering på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 25. september 2023.

Udviklingstiltag i 2024

Rusmiddelområdet har fokus på følgende udviklingstiltag i 2024:

- Efter- og videreuddannelse
- Supervision praksis, herunder arbejde med feedback på observeret praksis
- Vidensdeling
- Arbejds miljø

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Årsrapport 2023, Rusmiddelområdet, Bornholms Regionskommune

Punkt 9: Orientering om årsrapport fra Ungerådgivningen 2023

24/3575

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Resumé

Denne sag giver en orientering om indsatsen i Ungerådgivningen på Bornholm med afsæt i vedhæftede årsrapport for 2023. Ungerådgivningen på Bornholm blev etableret i 2015 som et tilbud, hvor både børn og unge, deres pårørende samt fagfolk kan henvende sig og få råd og vejledning om problematisk forbrug af rusmidler. Ungerådgivningen er i 2015 etableret i et samarbejde mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Job, Uddannelse og Rekruttering. Siden 2022 har Ungerådgivningen udover rådgivning også ydet behandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Ungerådgivningen har for alvor etableret sig som et behandlingstilbud i 2023. Det har betydet, at implementeringsfasen vedrørende metoden MOVE er vel afsluttet. MOVE er en metode, som bygger på et struktureret samtaleforløb. Implementeringen er sket i et samarbejde med Social- og Boligstyrelsen, og Ungerådgivningen havde afsluttende møde med Social- og Boligstyrelsen d. 10. november 2023 på Bornholm. På mødet blev det konkluderet, at Ungerådgivningen lever fuldt op til Social- og Boligstyrelsens implementeringsindsats og anvendelsen af MOVE. Endvidere har Ungerådgivningen udarbejdet en forløbsplan for videreudvikling af MOVE-indsatsen, samt arbejdet med fidelitet (graden af nøjagtighed, hvormed en indsats er implementeret).

De unge, der finder vej til Ungerådgivningen

De unge finder frem til Ungerådgivningen som selvhenvender, gennem vejlednings- og sagsbehandlersystemet, Ungehuset og via gadeplansmedarbejderne, som Ungerådgivningen har et tæt samarbejde med. Tilgangen fordeler sig normalt stort set ligeligt over disse kanaler.

De rusmiddelproblematikker, de unge kommer med, knytter sig oftest til hashrygning. Ungerådgivningen møder dog også unge, som foruden hash bruger andre rusmidler såsom kokain, ecstasy, ketamin, benzodiazepin, morfin og alkohol jævnligt (i forskelligt omfang), mens hashrygningen ofte er daglig.

De unge har alle deres egen og helt individuelle baggrund og historie. Kendetegnende for målgruppen er dog typisk:

- at hash er hovedstof
- at hash er brugt dagligt gennem en længere periode
- at der er et eksperimenterende forbrug med andre stoffer, også receptpligtig medicin
- at debutalderen har været tidlig (<15 år)
- at opvæksten har indeholdt brudte skoleforløb og/eller problematiske sociale, familie- og boligforhold
- at den unge har været, er i berøring med eller er direkte involveret i kriminalitet

- at den unges omgangskreds består af unge med tilsvarende rusmiddeludfordringer, og at det er omkring rusmidlerne, at den unge oplever fællesskab.

Brug af tilbuddet

I alt blev 43 unge indskrevet til behandling i Ungerådgivningen i 2023. Der blev afholdt 61 individuelle samtaleforløb samt individuel rådgivning for 25 forældre/pårørende.

I de første syv måneder af 2023 var der et godt flow i antallet af henvendelser. I de sidste fem måneder af 2023 modtog Ungerådgivningen færre henvendelser fra unge om behandling og rådgivning.

Ved afsluttede forløb i Ungerådgivningen i 2023 opnåede 29,5% af de unge indskrevne deres mål om stoffrihed eller reduktion. For unge under 18 år, som opnåede deres mål og blev afsluttet, var andelen 63,6%. Ungerådgivningen har en hypotese om, at den høje andel af færdigbehandlede unge under 18 år kan tilskrives et nært samarbejde med deres forældre/pårørende, mentorer og ungekonsulenter.

Ungerådgivningen har 4 medarbejdere. Ungebehandlernes uddannelsesmæssige baggrund er socialfaglig og pædagogisk.

Dobbeltbelastede unge

Den største andel af frafald i forhold til behandling i 2023 ses i gruppen af 18-25-årige.

Mulige forklaringer på andelen af frafald blandt de 18-25-årige er ifølge Ungerådgivningen, at denne målgruppe opleves som mere belastet af sociale og psykiske problemstillinger. Hermed er de dobbeltbelastede, når de både har et problematisk forbrug af rusmidler og psykiske udfordringer. I 2024 forventer Ungerådgivningen at fortsætte udviklingen af metoden MOVE samt implementering af metoden MOVE+, som netop er målrettet dobbelt belastede unge. Metoden MOVE+ er udarbejdet af Social- og Boligstyrelsen og tilgodeser arbejdet med unge, som ligger i kategorien af dobbeltbelastede unge.

Som beskrevet i en sag til Social- og Sundhedsudvalget d. 4. december 2023 er der indgået en national aftale om behandlingstilbud til borgere med ”dobbelt diagnose” – de såkaldte dobbeltbelastede borgere. Der har længe været et behov for at undgå, at dobbeltbelastede borgere falder mellem to stole (kommunen og regionen), og derfor er der igangsat initiativer på nationalt plan og et generelt større fokus på den dobbeltbelastede målgruppe.

Indsats og fokus i 2024

I 2024 vil Ungerådgivningen have et særligt fokus på følgende indsats:

- Fortsætte udviklingen af behandlingstilbud til unge herunder fidelitetsarbejdet (graden af nøjagtighed, hvormed en indsats er implementeret) med metoden MOVE med henblik på forsat implementering af MOVE og på sigt MOVE+
- Faglig opkvalificering i form af efter- og videreuddannelse
- Videreudvikling og implementering af gruppeforløb
- Forsat udvikling af tilbuddet til forældre og pårørende
- Vedligeholde det gode samarbejde med medlemmerne af Ugenetværket.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Årsrapport 2023 Ungerådgivningen

Punkt 10: Reviderede kvalitetsstandarder for botilbud (SEL §§ 107 og 108, ABL 105)

23/23240

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Center for Psykiatri og Handicap har revideret kvalitetsstandarderne for hhv. midlertidige og længerevarende botilbud efter servicelovens (SEL) §§ 107 og 108 samt almenboliglovens (ABL) § 105.

Kvalitetsstandarderne er nu til politisk godkendelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- De reviderede kvalitetsstandarder efter servicelovens §§ 107 og 108, samt almenboliglovens § 105 sendes i høring i Handicaprådet

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Godkendt.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- De reviderede kvalitetsstandarder efter servicelovens §§ 107 og 108 samt almenboliglovens § 105 godkendes.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

De gældende kvalitetsstandarder er godkendt i 2021.

Udkastet til de reviderede kvalitetsstandarder er blevet udarbejdet administrativt, med input fra lederne i centret samt centrets socialfaglige konsulent. I arbejdet med at revidere kvalitetsstandarderne har Center for Psykiatri og Handicap gennemgået andre kommuners nyligt reviderede kvalitetsstandarder for midlertidige og længerevarende botilbud (Gladsaxe, Nyborg og Hvidovre).

Baggrund for revideringen

Center for Psykiatri og Handicap reviderer kvalitetsstandarderne for botilbud med baggrund i de besparelser, der ligger på botilbud i budget 2024. Her er de politisk besluttede takstpakker nedsat med 1 time ansigt-til-ansigt tid pr. uge.

I tråd med den nylige revidering af kvalitetsstandard for socialpædagogisk støtte (servicelovens § 85), revideres disse kvalitetsstandarder også pga. Ankestyrelsens principafgørelse '10-19' fra 2019 ([Principafgørelse 10-19](#)). Afgørelsen

præciserer, at hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført opgaver, der er af rent praktisk karakter, skal hjælpen bevilges efter servicelovens § 83 uanset borgerens hjælpebehov eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven.

Det betyder, at der er opgaver, som tidligere er blevet varetaget af Center for Psykiatri og Handicap, som nu varetages af Center for Ældre.

Principafgørelser er bindende retskilder for kommunerne og skal bruges ved afgørelser i tilsvarende sager.

I forbindelse med revideringen af kvalitetsstandard for servicelovens § 85, gennemlæste Center for Ældre udkastet til den nye kvalitetsstandard og havde ikke kommentarer til snitfladen til kvalitetsstandard for servicelovens § 83.

Ændringer

I indledningen er servicelovens § 83 tilføjet som en del af lovgrundlaget.

Under afsnittet Visitation er tilføjet, at ”I afgørelsen fremgår udmålingen af støtte og hjælp visiteret efter henholdsvis Servicelovens §§ 83, praktisk hjælp og personlig pleje, og 85, socialpædagogisk støtte.” Denne praksis er ændret efter ’10-19’ principafgørelsen.

Under afsnittet om funktionsevneudredning og -vurdering er tilføjet uddybende beskrivelse af praksis samt tilføjet overblik over de seks takstpakker, som støtten i botilbud inddeles efter. Her svarer timerammen (antal ansigt-til-ansigt timer) til det gældende timeantal efter besparelsen på botilbud i forbindelse med budget 2024. Det vil sige, at for hver pakke er timerammen rykket én time ned (fx fra 8-10 til 7-9).

For at forbedre læsevenlighed og overblik, og efter inspiration fra andre kommuner, er selve kvalitetsstandarderne (tabellerne) for de to former for længerevarende botilbud (ABL § 105 og SEL § 108) samlet i én tabel. Dette fordi størstedelen af oplysningerne er ens mellem de to former for botilbud. Dog er forskelle tydeliggjort i tabellen.

Samtidig er dokumentet sprogligt og layoutmæssigt tilrettet for at lægge sig op ad strukturen i den nyligt godkendte kvalitetsstandard for servicelovens § 85 (godkendt d. 25.9.23).

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

Beslutning Handicaprådet den 11-12-2023

Handicaprådets administrative medlemmer indgår ikke i høringssvaret.

Handicaprådet tager sagen til efterretning.

DH-medlemmerne + Sanne Friborg finder det beklageligt med besparelser på ansigt-til-ansigts tid.

Bilag

Kvalitetstandards §§ ABL 105, SEL 107 og 108_revidering 2023_udkast

Punkt 11: Orientering om administrativ revidering af kvalitetsstandarder i Psykiatri og Handicap på baggrund af nye sagsbehandlingsfrister på det sociale område

24/2243

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

D. 21. december 2023 godkendte Kommunalbestyrelsen nye sagsbehandlingsfrister på det sociale område. Center for Psykiatri og Handicap har derefter revideret alle centerets kvalitetsstandarder administrativt for at sikre overensstemmelse med sagsbehandlingsfristerne, samt ensrette måden hvorpå sagsbehandlingsfristerne er skrevet ind i kvalitetsstandarderne.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet d. 21. december oversigten over kommunens opdaterede ikke-lovbestemte sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Center for Psykiatri og Handicap har 11 kvalitetsstandarder, som er offentliggjort på kommunens hjemmeside. Disse kvalitetsstandarder er udarbejdet over årene fra 2015 til nu og opdateres løbende fx ved ændringer i lovgivning eller serviceniveau. Center for Psykiatri og Handicap har gennemgået kvalitetsstandarderne for at sikre, at de alle henviser til den relevante side på brk.dk, hvor de nye sagsbehandlingsfrister fremgår. Dette med undtagelse af kvalitetsstandarden for Servicelovens § 82a, som ikke har en sagsbehandlingsfrist.

Beskrivelse af sagsbehandlingsfrist har tidligere været håndteret forskelligt i de enkelte kvalitetsstandarder og dette er nu ensrettet.

Økonomiske konsekvenser

Punkt 12: Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet i 2023

24/2382

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Kommunalbestyrelsen orienteres.

Resumé

Sagen omhandler de magtanvendelser, der er blevet registreret på borgere der har Bornholm som handlekommune på voksenhandicapområdet i 2023.

Kommunalbestyrelsen skal årligt orienteres om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. § 15 stk. 2 i 'Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service'.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- a) Sagen til orientering.
- b) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

- a) Orientering givet.
- b) Godkendt.

Sagsfremstilling

Center for Psykiatri og Handicap har i perioden 1. januar 2023 – 31. december 2023 modtaget i alt 32 indberetninger om magtanvendelser, fordelt på 25 borgere. Det er et samlet fald på 12 indberetninger i forhold til 2022.

Der har i 2023 været indberettet følgende former for magtanvendelser:

- 4 x §124 c om at afværge ødelæggelse
- 8 x §124 d om fastholdelse
- 11 x §128 om anvendelse af stofseler
- 4 x §128 b om tryghedsskabende velfærdsteknologi

- 1 x §136 a om fastholdelse i hygiejnesituationer
- 4 x §129a om flytning uden samtykke

Center for Psykiatri og Handicap vurderer, at der var lovhjemmel til alle indgreb foretaget i 2023.

Faldet i indberetninger tilskrives at tilladelse til brug af stofseler og tryghedsskabende velfærdsteknologi gives for 1½ år af gangen. En ansøgning om brugen af én af disse tælles som én indberetning af brug om magt. En del af de ansøgninger og godkendelser der pt. bruges på de to områder, er således lavet i 2022, og tælles derfor ikke med i opgørelsen for 2023.

Hvad er magtanvendelser?

Serviceovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten bygger på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme – uanset om man har nedsat funktionsevne eller ej. Udgangspunktet er således beskyttelse af den personlige frihed.

I nogle situationer kan personalet være nødt til at gribe ind i retten til selv at bestemme af hensyn til borgerens værdighed, sociale tryghed eller af hensyn til andre.

Hvis der gennemføres et indgreb, som borgeren ikke giver eller kan give sit samtykke til, er der tale om magt.

Magtanvendelse er kun en mulighed, hvis det viser sig umuligt at løse situationen med en socialpædagogisk indsats og andre mindre indgribende indsatser.

Balancegangen i det pædagogiske arbejde er at respektere borgerens selvbestemmelse, samtidig med at varetage omsorgspligten, så borgeren ikke skader sig selv eller omgivelserne.

Alle magtanvendelser skal registreres og indsendes til Center for Psykiatri og Handicap samt til Socialtilsynet.

Praksis

I 2022 overgik registrering af magtanvendelser til at foregå i fagsystemet Cura. Overgangen betyder mere stringent registrering og journalisering af de registreringer, der foregår i kommunens egne tilbud.

Det er Center for Psykiatri og Handicaps oplevelse, at tilbuddene indenfor voksenhandicapområdet arbejder målrettet og fagligt funderet på at finde alternativer i løsningen af særlige pædagogiske problemfelter omkring borgerne. Det er også centerets oplevelse, at tilbuddene tager forpligtigelsen om at indberette- og ansøge om tilladelse til indgreb i selvbestemmelsen alvorligt.

Center for Psykiatri og Handicap vil i 2024 fortsat have fokus på at sikre, at lovgivningen omhandlende magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på voksenområdet synliggøres og håndhæves. Viden om emnet kvalificeres gennem løbende temaundervisning på de enkelte tilbud og i området generelt.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 13: Danmark i Bevægelse vender tilbage

24/1534

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres.

Resumé

'Danmark i Bevægelse' er et nationalt forsknings- og formidlingsprojekt, som er støttet af Nordea-fonden og blev gennemført første gang i 2020 af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på Syddansk Universitet. Projektet har modtaget fornyet støtte og kan derfor nu videreføres, og Bornholms Regionskommune får igennem deltagelse adgang til viden om borgernes motivation for bevægelse. Udvalget orienteres om projektet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Danmark i Bevægelse er den hidtil største måling af danskernes bevægelsesvaner og deres motiver for at være fysisk aktive.

'Danmark i Bevægelse' er et forsknings- og formidlingsprojekt, som er støttet af Nordea-fonden og gennemføres af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på Syddansk Universitet (SDU). Læs mere på:

www.danmarkibevægelse.dk

Alle kommuner var en del af undersøgelsen, da den kørte første gang med gennemførelsen af den store spørgeskemaundersøgelse i 2020. Alle kommuner modtog i den forbindelse en [kommunerapport](#) med resultater om kommunernes lokalbefolknings bevægelsesvaner.

Når Danmark i Bevægelse nu vender tilbage, er det fortsat med ønsket om at bidrage til, at flere danskere får mulighed for at opleve glæden ved bevægelse og at deltage i idrættens fællesskaber til gavn for dem selv, deres trivsel og for folkesundheden.

Det skal realiseres ved at indsamle viden om befolkningens bevægelsesvaner samt om indsatser for bevægelsesfremme, ved at stille denne viden til rådighed for praksis, samt ved at bearbejde og omsætte den til konkrete anbefalinger målrettet kommuner, organisationer og aktører, der arbejder med bevægelsesfremme.

Målingen er tilrettelagt, så Bornholms Regionskommune også vil få glæde af den. Projektet vil nemlig give en helt ny og mere præcis viden, som kan bruges til at udvikle aktiviteter, der kan fremme fysisk aktivitet og idrætsdeltagelse i kommunen.

Flere elementer fra første gang, Danmark i Bevægelse blev gennemført gentages:

- En stor landsdækkende survey om den voksne befolknings bevægelsesvaner – med mange af de samme spørgsmål så det bliver muligt at se en udvikling nationalt såvel som kommunalt

- Udarbejdelse af kommunerapport med resultater om jeres lokalbefolknings bevægelsesvaner
- Bevægelsesmøder i alle de kommuner der ønsker det

Men der bliver også en lang række nye dele i projektet:

- SDU udvider deres survey, så de denne gang også indsamler data på børn og unges bevægelsesvaner (0-14 år). Denne del har været meget efterspurgt, og SDU ser frem til at kunne levere tal og resultater for HELE befolkningen og ikke kun de voksne.
- En panelundersøgelse blandt dele af de voksne, som deltog i spørgeskemaundersøgelsen i Danmark i Bevægelse 2020 for at undersøge ændringer i deres bevægelsesvaner over tid og forklaringer herpå.
- Studier af mål og indsatser i alle landets 98 kommuner. Konkret gennemføres en kortlægning af fritids- og idrætspolitikker, og andre typer af bevægelsespolitikker som fx sundhedspolitikker, friluftspolitikker og politikker relateret til fx infrastruktur og transport.
- Fordi SDU efter gennemførelsen af survey af voksne i Danmark i Bevægelse 2025 vil have informationer om udviklingen i voksnes bevægelsesvaner i hver kommune mellem 2020 og 2025 vil det være muligt at undersøge betydningen af udvalgte naturlige eksperimenter i kommunerne. De naturlige eksperimenter vil have karakter af initiativer, som kommunerne eller andre organisationer har igangsat i perioden 2020-2025, og som har haft fokus på at fremme bevægelse i lokalt.
- Casestudier af konkrete bevægelsesindsatser i fem udvalgte kommuner for at opnå større viden om årsags- og virkningsforholdet mellem på den ene side mål og indsatser relateret til bevægelse og bevægelsesvaner på den anden side.
- Udvikling af online database som vil give kommuner, organisationer samt alle landets borgere adgang til tal og resultater fra de indsamlede data om danskernes bevægelsesvaner.
- Endnu større fokus på formidling, bl.a. via hjemmeside, sociale medier, e-læring og webinarer.

Tidsplan

Projektet vil blive gennemført over en fireårig periode fra 1. februar 2024 til og med 31. januar 2028.

Den store survey forventes at blive udsendt i efteråret 2025.

2024	1. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Etablering af projektledergruppe og projektgruppe ▪ Udvikling og præcisering af projektets forskellige dele ▪ Forberedelse af undersøgelse af mål og indsatser for bevægelsesfremme ▪ Indsamling af viden om mål og indsatser i kommunerne ▪ Forberedelse af survey blandt børn (litteratursøgning og metodeudvikling) samt model for kobling mellem børn og forældre (familieundersøgelse) ▪ Forberedelse af online database ▪ Etablering af brugerfølgegruppe og videnskabelig følgegruppe ▪ Webinar hvor alle kommuner inviteres til at deltage med sigte på at redegøre for det nye projekt og det fortsatte samarbejde med kommunerne ▪ Udarbejdelse af en kommunikationsplan
	2. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Indsamling og analyse af mål og indsatser i kommunerne ▪ Etablering af samarbejde med de fem kommuner, som casestudier og workshops skal gennemføres i ▪ Udvalgelse af casestudier ▪ Påbegynde udarbejdelse af spørgeskemaer ▪ Færdiggøre og offentliggøre online database med data om voksnes bevægelsesvaner i 2020 ▪ Formidling af og webinar om online databasen ▪ Møder i følgegrupper
2025	1. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gennemførelse og analyse af casestudier ▪ Forberedelse af spørgeskemaundersøgelserne (udtræk, sampling, mv.) ▪ Forberedelse af panel-undersøgelsen ▪ Færdiggørelse af spørgeskemaer ▪ Møder i følgegrupper ▪ Formidling af resultater fra kortlægningen af mål og indsatser i kommunerne
	2. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analyse af casestudier ▪ Udvalgelse af naturlige eksperimenter ▪ Stor kommunikationsindsats for at skabe opmærksomhed om projektet både nationalt og lokalt for at motivere mange til at besvare spørgeskemaet ▪ Gennemførelse af spørgeskemaundersøgelsen fra oktober til november
2026	1. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analyse af naturlige eksperimenter ▪ Opdatere online database med data fra spørgeskemaundersøgelser ▪ Møder i følgegrupper ▪ Formidling af resultater fra casestudier, herunder notat, nyheder og videoer ▪ Analyse af spørgeskemadata og formidling af resultater
	2. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udgivelse og formidling af online kommunerapporter ▪ Offentliggørelse af opdateret online database, herunder webinar ▪ Gennemførelse af bevægelsesmøder – og workshops i kommuner ▪ Analyse af spørgeskemadata og formidling af resultater
2027	1. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analyse af resultater fra workshops, herunder udvikling af e-læringsværktøj ▪ Gennemførelse af bevægelsesmøder – og workshops i kommuner ▪ Udarbejdelse af videnskabelige artikler og abstracts til konferencer ▪ Analyse af spørgeskemadata og formidling af resultater
	2. halvår	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formidling af e-læringsværktøj ▪ Analyse af spørgeskemadata og formidling af resultater ▪ Afholdelse af brugerkonference ▪ Gennemførelse af evaluering blandt projektets målgruppe

Projektet er finansieret af Nordea-fonden og gennemføres af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på Syddansk Universitet.

Kommunen forventes at lægge medarbejderressourcer til dialog og event om undersøgelsens resultater. Projektet håndteres administrativt i et samarbejde mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Natur, Miljø og Fritid.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Punkt 14: Anlægsbevilling - renovering af Værestedet Blæksprutten

24/2394

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller.

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Værestedet Blæksprutten efterspurgte ultimo 2023, hvordan værestedet skal forholde sig til den resterende del af en anlægsbevilling (210.011 kr.) til renovering på 362.000 kr. givet i 2021.

Social og Sundhedsudvalget ønskede i den forbindelse at få undersøgt hvorvidt Bornholms Regionskommune er forpligtet til at udbetale det resterende anlægstilskud, samt hvorvidt Bornholms Regionskommune har hjemmel til at udbetale, når driftsaftalen er opsagt.

Juridisk Service har vurderet spørgsmålet.

Det er muligt at trække den resterende del af bevillingen tilbage hvis der er politisk ønske om det, og der er også fortsat hjemmel til at fastholde anlægsbevillingen, så længe Værestedet Blækspruttens virke er værested for borgere med psykiske udfordringer og deres pårørende.

Sagen er til politisk beslutning.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Kommunen ikke udbetaler den resterende del af anlægstilskuddet til Værestedet Blæksprutten, og at det resterende rådighedsbeløb på 210.011 kr. tilføres kassebeholdningen.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Værestedet Blæksprutten er et ø-dækkende tilbud til mennesker med psykiske problemer og deres pårørende. Tilbuddet er organiseret som en privat selvejende brugerstyret organisation. Bornholms Regionskommune har med budget 2024 fjernet driftstilskuddet til Blæksprutten. Det fremgår ikke af Blækspruttens hjemmeside at Værestedet Blæksprutte ophører.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. januar 2021 en anlægsbevilling på 362.000 kr. til anlægstilskud til Værestedet Blæksprutten ifm. renovering af bygningen beliggende i Søndergade i Rønne. En del af renoveringen omfattede en overdækket terrasse, hvor der fortsat afventes byggetilladelse fra kommunen.

Det afsatte rådighedsbeløb på 362.000 kr. svarer til udbetaling af anlægstilskud på i alt 435.500 kr. inkl. moms, idet momsandelsprocenten på dette tilskudsområde udgør 85.

I årene 2021 og 2022 er dele af anlægstilskuddet blevet udbetalt, som vist i tabellen nedenfor.

Renoveringen omfatter følgende:	Inkl. Moms	Ekskl. Moms		Bevilling
- Overdækning af terrasse	175.000	145.500		145.500
- Nyt gulv i entré og aktivitetsrum	65.000	54.000	}	
- Nye vægge i aktivitetsrum	85.000	70.500		216.500
- Nyt gulv og nye møbler i caféen	85.500	71.000		
- Maling af caféen	25.000	21.000		
I alt	435.500	362.000		362.000
Forbrug i årene 2021-2023				
	2021	2022	2023	Sum
Overdækning af terrasse	0	0	0	0
Gulve, vægge, maling og møbler	138.696	13.293	0	151.989
Restbevilling				
	Bevilling	Forbrug		Rest
Overdækning af terrasse	145.500	0		145.500
Gulve, vægge, maling og møbler	216.500	151.989		64.511
Total sum	362.000	151.989		210.011

Der tilbagestår således et restbudget på 210.011 kr.

Anlægsbevillingen er givet uden vilkår, der er f.eks. ikke angivet en tidsmæssig ramme, som renoveringen skal være gennemført indenfor.

Social- og Sundhedsudvalget blev ultimo 2023 orienteret om Blækspruttens henvendelse vedrørende anlægsbevillingen og ønskede at få undersøgt:

- 1) hvorvidt kommunen er forpligtet til at udbetale midlerne, når driftsaftalen er opsagt
- 2) om kommunen har hjemmel til at udbetale nu, hvor driftsaftalen er opsagt.

Juridisk service er blevet bedt om at vurdere sagen, og har følgende vurdering:

Ad 1) Den resterende del af bevillingen fra 2021 kan formelt trækkes tilbage, hvis der er et politisk ønske om det. Også selvom det alene kan tilskrives kommunens myndighedssagsbehandling, at der ikke tidligere har kunnet gives byggetilladelse. Dette vil kræve samme politiske beslutningsproces, som da bevillingen blev givet.

Ad 2) Det er fortsat lovligt for kommunen at fastholde anlægsbevillingen, selvom driftsstøtten er fjernet, så længe Blækspruttens virke stadig er værested for psykisk syge og deres pårørende.

Såfremt der er tvivl om Værestedet Blækspruttens mulighed for at fortsætte uden kommunalt driftstilskud, kan det resterende anlægstilskud udbetales i rater.

Konklusion

Den resterende del af anlægsbevillingen kan trækkes tilbage ved politisk beslutning i kommunalbestyrelsen.

Den resterende del af anlægsbevillingen kan også lovligt fastholdes, så længe Værestedet Blæksprutten består som tilbud til mennesker med psykiske problemer og deres pårørende.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt indstillingen godkendes, stoppes projektet og den resterende del af rådighedsbeløbet på 210.011 kr. tilgår kassebeholdningen.

Såfremt den resterende del af anlægsbevillingen fastholdes, fortsætter projektet uændret.

Bilag

2021 - Anlægsbevilling - Renovering af Værestedet Blæksprutten

Punkt 15: Udmøntning af anlægsstop

24/3627

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Erhvervs-, Bolig-, og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede på mødet i januar 2024, at der skulle ses på hele porteføljen af anlægsprojekter med henblik på at vurdere mulighederne for at udsætte, annullere og reducere anlægsarbejder for dermed at reducere trækket på kassebeholdningen.

Anlægsprojekterne er nu gennemgået, og der skal i sagen træffes beslutninger om selve udmøntningen af anlægsstoppet.

Det indstilles i sagen at der for 2023 annulleres anlægsprojekter for 5,48 mio. kr. og reduceres anlægsprojekter for 7,3 mio. kr. Dertil vil der kunne annulleres og reduceres projekter for 4,2 mio. kr. i 2024.

Derudover er der fem større anlægsprojekter, som det ikke har været muligt inden for den korte tid at gå i dybden med til denne sag. Det indstilles derfor, at der igangsættes et arbejde med scenarier, der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved reduktioner og annullering af disse projekter.

Indstilling

Direktionen indstiller til **Social- og Sundhedsudvalget**, at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning

b) det i tabel 1 omtalte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget annulleres og at projektets restbudget på 210.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilges i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024

Direktionen indstiller til **Børne- og Skoleudvalget og Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget** at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter, der er udvalgt til yderligere afdækning

Direktionen indstiller til **Natur-, Miljø- og Planudvalget**, at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning

b) de i tabel 1 anførte anlægsprojekter, der sorterer under udvalget, annulleres og at projekternes restbudget på i alt 5.144.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilles i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024

c) de i tabel 2a anførte anlægsprojekter, der sorterer under udvalget, reduceres med i alt 7.294.000 kr. som tilføres kassebeholdningen og som konsekvens heraf nedjusteres de allerede givne anlægsbevillinger jf. tabel 2b

d) der nedjusteres anlægsbudgetter, der sorterer under udvalget, (negativ tillægsbevilling) for i alt 3.844.000 kr. i 2024 som anført i tabel 3, beløbet tilføres kassebeholdningen

e) der igangsættes et arbejde med udarbejdelse af scenarier der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved reduktioner og annulleringer af følgende anlægsprojekter:

1. Renovering af Allinge Børnehus
2. Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen
3. Nexø, områdefornyelsesprojekt
4. 4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesprojekt
5. Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne

Direktionen indstiller til **Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget**, at

a) udvalget kommer med eventuelle bemærkninger til de foreslåede annullerede og reducerede anlægsprojekter samt til de projekter der er udvalgt til yderligere afdækning

b) det i tabel 1 anførte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget, annulleres og at projektets restbudget på i alt 126.000 kr. tilføres kassebeholdningen, og således ikke genbevilles i forbindelse med budgetoverførselssagen i april 2024

c) det i tabel 2a anførte anlægsprojekt, der sorterer under udvalget, reduceres med i alt 3.000 kr. som tilføres kassebeholdningen

d) der nedjusteres anlægsbudget, der sorterer under udvalget (negativ tillægsbevilling) for 373.000 kr. i 2024 som anført i tabel 3, beløbet tilføres kassebeholdningen.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

- a) Udvalget anbefaler at anlægsmidlerne til omstrukturering af ældreområdet fastholdes i videst mulige omfang.
- b) Anbefales.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede på mødet den 17. januar 2024, at der skulle ses på hele porteføljen af anlægsprojekter med henblik på at vurdere mulighederne for at udsætte eller annullere anlægsarbejder. Dertil skulle der også foretages en genvurdering af projekterne i forhold til en nedjustering af det enkelte projekt, hvis muligt. Beslutningen var en del af sagen om handlemuligheder i 2024, der skal være med til at sikre budgetoverholdelse, reducere træk på kassen og styrke kassebeholdningen.

Tidligere har Økonomi- og Klimaudvalget på mødet den 13. september 2023 godkendt et kvalificeret anlægsstop med udgangspunkt i en oversigt over anlæg, der pauses i 2023, for at sikre mulighed for senere omdisponering af midlerne. Da der nu følges op på hele anlægsp porteføljen, er anlægsstoppet fra september 2023 indarbejdet som en del af den samlede gennemgang.

Administrationen har gennemgået alle anlægsprojekter i 2023 og 2024 med henblik på en vurdering af et kvalificeret anlægsstop. Det skal bemærkes, at anlægsprojekter vedrørende køb/salg af fast ejendom og udstykningsforetagender er udeladt af gennemgangen.

Ved gennemgangen er projekterne opdelt i nedenstående kategorier:

1. Anlægsprojekter der foreslås at fortsætte uændret
2. Afsluttede anlægsprojekter
3. Annullering af anlægsprojekter fra 2023
4. Reduktion i anlægsprojekter fra 2023
5. Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024
6. Anlægsprojekter til videre afdækning

Annulleringen af anlægsprojekter dækker både over en reel annullering af projekter, men også over at projekter stoppes på deres aktuelle stade.

Resultatet af administrationens vurderinger kan endvidere ses af bilag 1 Anlægsoversigt 2023 og bilag 2 Anlægsoversigt 2024.

I tilknytning til resultatet af gennemgangen er der udarbejdet bemærkninger til hvert enkelt projekt, som er samlet for projekter i 2023 og 2024 i bilag 3 Bemærkninger i forbindelse med vurdering af kvalificeret anlægsstop.

1. Anlægsprojekter der foreslås at fortsætte uændret

Størstedelen af de aktive anlægsprojekter foreslås at skulle fortsætte uændret. Det er overordnet set projekter, hvor anlægsarbejderne ikke er afsluttet og/eller hvor det ikke er hensigtsmæssigt eller muligt at stoppe, reducere eller udsætte projektet. Det kan f.eks. være projekter der ikke er hensigtsmæssige at ændre, som følge af kontraktlige forhold eller akutte behov for renovering.

Jf. principperne for budgetoverførsler kan mer- og mindreforbrug i forhold til afsatte rådighedsbeløb vedrørende ikke afsluttede anlægsarbejder overføres til næstfølgende regnskabsår.

2. Afsluttede anlægsprojekter

I henhold til den sædvanlige praksis for budgetoverførsler fra gammelt til nyt år, er de enkelte anlægsprojekter vurderet i forhold til om de er afsluttede i regnskab 2023, eller om de skal overføres til 2024.

46 anlægsprojekter er afsluttet og der vil være 3,3 mio. kr. der i forbindelse med anlægsoverførslerne fra 2023 til 2024 ikke overføres til 2024. Overførslerne fremlægges til politisk behandling i april 2024.

Restbudgetter fra afsluttede projekter, der er blevet finansieret af en af de disponible anlægspuljer, vil som sædvanlig praksis blive overført til det efterfølgende års disponible anlægspulje, bortset fra afsluttede renoveringsprojekter i hallerne og afsluttede renoverings- og vedligeholdelsesprojekter finansieret af den disponible anlægspulje til kommunale bygninger, hvor restbeløb vil blive tilført kassebeholdningen som følge af anlægsstopet.

Særligt skal bemærkes, at restbudgetterne fra de afsluttede anlægsprojekter på havneområdet, på i alt 0,7 mio. kr. overføres til den disponible anlægspulje for havne i 2024, bl.a. til dækning af merudgifter forbundet med skader som følge af stormfloden i oktober 2023.

3. Annullering af anlægsprojekter fra 2023

Alle anlægsprojekter er vurderet i forhold til mulighederne for at kunne annullere projektet. I tabel 1 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet til at kunne annulleres.

Tabel 1: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne annulleres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Social- og Sundhedsudvalget					
Blæksprutten, anlægstilskud	U	362	210	210	-210
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Pulje til "åbne" selvejende haller	U	0	126	126	-126
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Østergade 50, Rn, etabl. tilflytterbolig	U	110	110	110	-110
Etablering af tilflytterboliger	U	0	190	190	-190
Hans Rømer Skolen, rep. fuger/flade tage	U	460	460	460	-460
Søndermarksskolen, opfør. af maskinskur	U	607	607	607	-607
Søndermarksskolen, nye vinduer/døre	U	796	796	796	-796
Nexø Bibliotek, udskiftn. af vinduer/dør	U	400	400	398	-398
Skatteøen, etablering af liggehal	U	1.670	1.670	1.538	-1.538
Pulje til øget trafikikkerhed v/skoler	U	0	1.045	1.045	-1.045
I alt		4.405	5.614	5.480	-5.480

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

Det forventes at der kan annulleres anlægsprojekter for i alt 5,5 mio. kr. i 2023.

Særligt skal nævnes projektet vedrørende anlægstilskud til Værestedet Blæksprutten, hvor der på møderne i marts 2024 også forelægges en sag om hvorvidt kommunen er forpligtet til at udbetale restmidlerne, samt hvorvidt kommunen har hjemmel til at udbetale tilskuddet, når driftsaftalen med Blæksprutten er opsagt. Denne sag om anlægsstop følger indstillingen om ikke at udbetale den resterende del af anlægstilskuddet og at det resterende rådighedsbeløb tilføres kassebeholdningen.

Det vurderes bl.a. også, at etableringen af en liggehal i Børnehuset Skatteøen annulleres, ligesom at det resterende rådighedsbeløb i puljen til øget trafikikkerhed ved skoler vurderes at kunne tilføres kassebeholdningen. Puljen indgik i også det besluttede anlægsstop i september 2023.

4. Reduktion i anlægsprojekter fra 2023

Alle anlægsprojekter er vurderet i forhold til mulighederne for at kunne reducere projektet. I tabel 2 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet til at kunne reduceres.

Tabel 2a: Oversigt over anlægsprojekter fra 2023 der er vurderet til at kunne reduceres

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Rådigheds- beløb 2023	Forventet resultat 2023*	Forventet besparelse 2023
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget					
Renoveringspulje til selvejende haller	U	0	3	3	-3
Natur-, Miljø- og Planudvalget					
Trafiksikkerhed, forproj. og analyser **	U	800	800	800	-400
Disponibel anlægspulje, veje & broer	U	0	5.013	5.013	-5.013
Kystsikring v/Kjærenæsgrunden	U	0	50	50	-50
Pulje til vedl.hold. af restboligmasse	U	0	1.049	1.049	-300
Renoveringspulje til skolebygninger	U	0	881	881	-881
Heldagsskolen, ombygning af pavillon **	U	950	950	400	-200
Etabl. af P-plads v/Kjærenæsgrunden	U	0	250	250	-250
Nedrivningsprojekt 2021 **	U	1.715	1.715	1.665	-500
	I	-1.029	-1.029	-1.029	300
I alt		2.436	9.682	9.083	-7.297

* Det forventede restbudget i 2023 er opgjort på baggrund af registreringer i økonomisystemet pr. 14. februar 2024.

** Anlægsbevillingerne til disse projekter skal nedjusteres – jf. tabel 2b.

Som det ses af tabel 2a vurderes det, at 9 anlægsprojekter kan reduceres i 2023 med en samlet besparelse på 7,3 mio. kr.

Det forslås bl.a. at restbudgettet på den disponible anlægspulje til veje og broer i 2023 tilføres kassebeholdningen. Puljen var også en del af det besluttede anlægsstop i september, og midlerne fra 2023 er ikke udmøntet i konkrete anlægsprojekter.

Til tre af anlægsprojekterne ovenfor, er der givet anlægsbevillinger. Disse anlægsbevillinger skal reduceres i lighed med reduktionen i projekternes rådighedsbeløb – jf. tabel 2b.

Tabel 2b: Reduktion i allerede givne anlægsbevillinger

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Samlet anlægs- bevilling	Reduktion	Ny anlægsbevilling
Natur-, Miljø- og Planudvalget				
Trafiksikkerhed, forproj. og analyser	U	800	-400	400
Heldagsskolen, ombygning af pavillon	U	950	-200	750
Nedrivningsprojekt 2021	U	1.715	-500	1.215
	I	-1.029	300	-729
I alt		2.436	-800	1.636

5. Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024

Som en del af vurderingen af anlægsporteføljen er der også set på mulighederne for at annullere eller reducere anlægsprojekter, der er budgetlagt fra 2024 og frem.

I tabel 3 ses de projekter der i gennemgangen er vurderet at kunne annulleres og reduceres i 2024.

Tabel 3: Oversigt over anlægsprojekter der er vurderet til at kunne annulleres og reduceres i 2024

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Rådigheds- beløb 2024	Rådigheds- beløb 2025	Rådigheds- beløb 2026	Rådigheds- beløb 2027	Vurdering	Forventet besparelse 2024
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget						
Renoveringspulje til selvejende haller	873	873	873	873	Projekt kan reduceres	-373
Natur-, Miljø- og Planudvalget						
Etablering af tilflytterboliger	300				Projekt kan stoppes	-300
Hans Rømer Skolen, renov. af klassebyggn.	4.750				Projekt kan reduceres	-2.750
Pulje til anlægssøsker på idrætsområdet	794	794	794	794	Projekt kan reduceres	-794
Paradisbakkeskolen, tilbygning	2.500	2.600			Projekt kan stoppes	-1.860
<i>Paradisbakkeskolen - korrektion fra sag om Nødkaldssystem</i>						1.860
I alt	9.217	4.267	1.667	1.667		-4.217

Det er vurderet at der kan annulleres anlægsprojekter for i alt 4,2 mio. kr. i 2024.

Projektet vedrørende renovering af klassebygninger på Hans Rømer Skolen forslås ændret, ved at bygningerne ikke renoveres men nedrives. Nedrivningen vil kunne udføres for 2,0 mio. kr. og projektet vil dermed kunne reduceres med 2,75 mio. kr.

Paradisbakkeskolen har gennem det seneste år mistet ca. 80 elever og der er for nuværende derfor ikke behov for en tilbygning til skolen. En stor del af de afsatte midler indstilles dog som finansiering af et nyt system til nødkald. I sagen om Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudstyr, der er på udvalgsmøderne i marts, indstilles at de 2,6 mio. kr. i 2025 og 0,64 mio. kr. fra 2024 skal medfinansiere nødkaldssystemet. Det resterende budget på 1,86 mio. kr. i 2024 indstilles tilført kassebeholdningen i sagen om nødkaldssystemet, og indgår derfor ikke i totalerne i denne sag.

6. Anlægsprojekter til videre afdækning

I anlægsporteføljen er der 5 projekter hvor det foreslås, at der arbejdes videre med at beskrive to eller flere scenarier.

Projekternes størrelse og kompleksitet har gjort, at det ikke på den korte tid der har været til rådighed til vurderingerne, har været muligt at afdække og foretage beregninger på mulighederne for at fx reducere det samlede projekt.

I udgangspunkt anbefales derfor, at de 5 projekter overføres uændret fra 2023 til 2024, og at der igangsættes et arbejde med henblik på at kunne forelægge politiske sager i maj 2024 med scenarier for eventuelle reduktioner eller annulleringer.

Tabel 4: Oversigt over projekter til videre afdækning

Projekt, beløb i 1.000 kr.	Udgifter/ Indtægter	Foreløbigt restbudget 2023 pr. 14/2	Rådigheds- beløb 2024	Rådigheds- beløb 2025	Rådigheds- beløb 2026	Rådigheds- beløb 2027
Natur-, Miljø- og Planudvalget						
Etablering af nyt børnehus i Allinge	U	514	9.822	10.132		
Allinge Børnehus, renovering	U	1.337				
Hj.-/Sygeplejen, samling i 6 distrikter	U	1.805				
Anlægspulje ældreomr., saml. i 6 distr.	U	21.500		22.600	7.000	3.500
Nexø, områdefornyelsesprojekt	U	25.873	1.917			
	I	-18.153	-1.053			
4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesproj.	U	1.041	5.231	2.146		
	I	0	-1.200	-5.851		
Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne	U	4.418	5.000	5.000		
I alt			19.717	34.027	7.000	3.500

Det foreslås at der udarbejdes scenarier for alle 5 projekter der beskriver mulighederne og konsekvenserne ved at reducere eller annullere anlægsprojekterne.

Nedenfor gennemgås i korte træk de enkelte projekter.

Renovering af Allinge Børnehus (Etablering af nyt børnehus i Allinge)

Der er samlet set afsat 22 mio. kr. til renovering af Allinge Børnehus i 2023-2025. Et stop, udsættelse eller reduktion af renoveringen vil ikke give ændringer i kapaciteten og ændringer i forhold til at opretholde pasningsgaranti i området. Projektet giver ikke flere m² og kapaciteten vil være den samme efter ombygningen.

Det foreslås at der ses på scenarier, der beskriver muligheder for at reducere projektets samlede anlægsøkonomi, samtidig med at det sikres, at gældende bygningsregler overholdes samt at der beskrives alternative løsninger for madordningen.

Anlægspulje ældreområdet, Fremtidig organisering af ældreplejen

Til projektet Fremtidig organisering af ældreplejen er der fra 2024-2027 afsat 56,4 mio. kr.

Det vurderes ikke muligt at stoppe projektet, dog har det ikke til denne sag været muligt at nå at afdække mulige scenarier, der eventuel vil kunne reducere den samlede anlægsøkonomi.

Med projektets størrelse og økonomiske tyngde vil det have en ikke ubetydelig effekt, hvis projektet kan nedjusteres, hvorfor det indstilles, at der ses videre på det.

Nexø, områdefornyelsesprojekt

Projektet er et områdefornyelsesprojekt med refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse. Det er igangsat i 2018 og skal være færdigimplementeret ultimo maj 2025. I 2023 ændrede projektet karakter, da det stod klart, at en strandpark ved havnen ikke kunne realiseres indenfor den tidsmæssige og økonomiske ramme. I stedet blev der udarbejdet nedslagspunkter, der kan forbinde bymidten med havnen. Status er, at projektet pt. bliver projekteret for at kunne blive udbudt i entrepriser.

Det indstilles, at projektet revurderes indenfor det nuværende byfornyelsesprogram med henblik på at udarbejde scenarier, der reducerer projektet til fx 75 pct. eller 50 pct. af det oprindelige budget.

Det foreslås derudover, at der beskrives et scenarie der lukker projektet, hvilket svarer til at reducere projektet til 16 pct. Derved vil byfornyelsesprogrammet ikke kunne realiseres som helhed og det nuværende forbrug vil således skulle finansieres 100 pct. af kommunen. Ved at lukke projektet bortfalder tilsagnet på 19,2 mio. kr. i refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse, og vil formentlig indgå som tilbageløbsmidler i kommende års puljer til landsbyfornyelse.

Nedenfor i tabel 5 fremgår estimer for mulig tilbageførsel af midler til kassebeholdningen ved de nævnte scenarer.

Tabel 5: Oversigt over estimer ved forskellige scenarier for Nexø områdefornyelsesprojekt

Nexø, områdefornyelsesprojekt Budget og finansiering i mio. kr.	Fortsætter uændret	75 pct.	50 pct.	Annullere projekt 16 %
Projektudgifter, budget	32,5	24,4	16,3	5,2
Statens pulje til landsbyfornyelse (refusion)	-19,2	-14,6	-9,8	0
Medfinansiering BRK	-13,3	-9,8	-6,5	-5,2

Muligheder for reduktion

Reduktion i forhold til oprindeligt budget	0	-8,1	-16,3	-27,3
Tilbageløb til statens pulje til landsbyfornyelse	0	4,9	9,8	19,2
Mulighed for tilbageførsel til kassebeholdningen	0	3,3	6,5	8,1

4-Kløver-Klyngen, områdefornyelsesprojekt

Projektet er et områdefornyelsesprojekt med tilskud fra eksterne fonde samt refusion fra Statens pulje til landsbyfornyelse. Det er igangsat i 2023 og skal være færdigimplementeret ultimo 2025. Projektet blev oprindeligt opstartet i et samarbejde mellem foreninger i Klemensker, Rø, Aarsballe og Nyker, og efterfølgende blev det overdraget til Bornholms Regionskommune. Status er, at de første byggetilladelser er modtaget og projektet er parat til at gå i udbud.

Det indstilles, at det skal afdækkes hvilke konsekvenser der vil være ved at projektet lukkes ned med nuværende forbrug. Da de eksterne fondsmidler på 4,4 mio. kr. bortfalder og statens tilsagn på 2,7 mio. kr. ligeledes bortfalder tilbage, vil der kunne tilbageføres 1,4 mio. kr. til kassen.

Dertil skal det undersøges om der er mulighed for at gennemføre projektet på et reduceret niveau.

Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne

Byens Hus/Torv på Tværs (nu kulturhuset i Dams Gård) indgår som ankerprojekt i statens Fri Bymidte forsøgsordning, som Rønne er blevet udvalgt til at være med i. Projektet går bl.a. ud på at flytte 10. klasse ind i kulturhuset. I budget 2021 afsatte kommunen 15 mio. kr. til projektet, som skulle indgå i en videre fundraisingproces. Der er brugt 0,6 mio. kr. på en midlertidig indretning af Dams Gård til etape I og II.

I ansøgningen til Fri Bymidte forsøgsordningen udgør budgettet 45 mio. kr. Finansieringen udgør på nuværende tidspunkt de 14,4 mio. kr. der er tilbage af de afsatte 15 mio. kr. samt Fri Bymidte forsøgsordningen, der forventes at bidrage med 10 mio. kr. Restmidlerne på i alt 20,6 mio. kr. søges fundraiset i løbet af første halvår 2024.

Der er dialog med Plan og Landdistriktsstyrelsen, da nogle af forudsætningerne i ansøgningen (Business Improvement Districts og cafedrift) efterfølgende har vist sig ikke at kunne realiseres, da der ikke kommer lovgivningsmæssige ændringer, der tillader disse nedslag i ansøgningen. Ligeledes afventes endelige vilkår og forvaltningsgrundlag for tilsagn.

Det indstilles at det skal afdækkes hvilke konsekvenser der vil være ved at projektet lukkes ned. Ved at lukke projektet vil kommunen gå glip af ca. 10 mio. kr., og bliver nødt til at trække sig fra Fri Bymidte forsøgsordningen. Dertil skal der findes løsninger for de aktiviteter, der er flyttet ind i Dams Gård som led i etape I og II. Udgifter til dette er ikke beregnet. En nedlukning forventes at kunne tilføre kassebeholdningen 14,4 mio. kr.

Dertil skal det undersøges om der er mulighed for at gennemføre projektet på et reduceret niveau. Formål og aktiviteter revurderes, herunder om en anden udnyttelse af Dams Gård kan realiseres indenfor den for nuværende opnåede økonomiske ramme på 24,4 mio. kr. Dette kræver, at det er muligt at ændre på betingelserne for tilsagnet i Fri Bymidte Forsøgsordningen.

Økonomiske konsekvenser

Samlet indstilles der annullering og reduktion af anlægsprojekter for i alt 17 mio. kr.

Tabel 6: Oversigt over annullerede og reducerede anlægsprojekter 2023 og 2024

Opgjort i 1.000 kr.	
Annullering af anlægsprojekter fra 2023	-5.480
Reduktion i anlægsprojekter fra 2023	-7.297
Annullering og reduktion af anlægsprojekter i 2024	-4.217
I alt	-16.994

Det bemærkes, at opbremsning på anlægsprojekterne ikke betyder, at der kommer nye penge i kommunekassen. Det betyder derimod, at der tages beslutning om ikke at bruge penge fra kassen til anlægsprojekter i samme omfang, som tidligere besluttet. Beslutning om at stoppe eller reducere i anlægsprojekter er således med til at reducere træk på kassen.

Hvis indstillingerne følges for anlægsprojekter, der er en del af budget 2024, vil det isoleret set betyde at kassebeholdningen vil blive styrket, da 2024-anlægsprojekterne er fuldt finansieret i indeværende år. Der er dog andre elementer, som kan trække kassebeholdningen i negativ retning, fx hvis der er merforbrug på driften, brug af overførsler fra tidligere år og hvis der gives kassefinansierede tillægsbevillinger i løbet af året.

Bilag

Bilag 2 Anlægsoversigt 2024

Bilag 1 - Anlægsoversigt 2023

Bilag 3 Bemærkninger i forbindelse med vurdering af kvalificeret anlægsstop

Punkt 16: Sager til høring

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- a) Punkt 5. sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.
- b) Punkt 7. sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.
- c) Punkt 12 sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Godkendt.

Punkt 8 og 9 sendes til orientering i Ungerådet.

Punkt 17: Gensidig orientering

Der blev orienteret om følgende:

Sager på vej:

Social- og Sundhedsudvalgets møde den 8.4.2024:

- Plejeboliganalyse.
- Revidering af kvalitetsstandard og årsrapport 2023 for forebyggende hjemmebesøg.
- Status – ny organisering i Ældre 2024.
- Strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024 – 2026.
- Revidering af kvalitetsstandard for specialtandpleje.
- Vedtagelse af kvalitetsstandard for socialtandplejen.
- Orientering om nye kvalitetsstandarder for borgere med kronisk sygdom.
- Næste skridt for Gaarden-projektet.

Social- og Sundhedsudvalgets møde den 6.5.2024:

- Revideret kvalitetsstandard for Kvindekrisecenter.
- Ny organisering i Ældre 2024.
- Strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024 – 2026. (Godkendelse efter høring).
- Revidering af kvalitetsstandard for specialtandpleje. (Godkendelse efter høring).
- Vedtagelse af kvalitetsstandard for socialtandplejen. (godkendelse efter høring).
- Revidering af retningslinjerne for ansøgning af § 18-midler.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-03-2024

Orientering modtaget.

Punkt 18: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til anskaffelse af nyt system til nødkald samt nødkaldsudstyr

23/25454